

Dokument s plenarne sjednice

B9-0166/2020 }
B9-0177/2020 }
B9-0178/2020 }
B9-0182/2020 }
B9-0184/2020 } RC1

15.6.2020

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 132. stavcima 2. i 4. Poslovnika

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B9-0166/2020 (PPE)
B9-0177/2020 (Verts/ALE)
B9-0178/2020 (S&D)
B9-0182/2020 (GUE/NGL)
B9-0184/2020 (Renew)

o prometu i turizmu od 2020. nadalje
(2020/2649(RSP))

**Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Barbara Thaler,
Elissavet Vozemberg-Vrionidi**

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Johan Danielsson, István Ujhelyi

u ime Kluba zastupnika S&D-a

José Ramón Bauzá Díaz, Nicola Danti

u ime Kluba zastupnika Renew

Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

RC\1207661HR.docx

PE647.649v01-00 }
PE647.661v01-00 }
PE647.662v01-00 }
PE647.666v01-00 }
PE647.668v01-00 } RC1

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a
Elena Kountoura
u ime Kluba zastupnika GUE/NGL-a

Rezolucija Europskog parlamenta o prometu i turizmu od 2020. nadalje (2020/2649(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je turizam međusektorska gospodarska aktivnost koja ima dalekosežan učinak na gospodarski rast, zapošljavanje te društveni i održivi razvoj;
- B. budući da je u sektoru turizma zaposleno 22,6 milijuna ljudi, odnosno 11,2 % ukupnog broja zaposlenih u EU-u, da je njegov doprinos BDP-u EU-a u 2019. iznosio 9,5 %, da pomaže u promicanju uravnotežene regionalne strukture i ima pozitivan učinak na regionalni razvoj; napominje da je u EU-u ugroženo najmanje 6,4 milijuna radnih mjesta;
- C. budući da turizam, a posebno prekomjerni turizam, kao i sve ljudske aktivnosti, utječe na klimatske promjene i ima negativne učinke na okoliš i gospodarstvo kao što su povećano onečišćenje, gubitak biološke raznolikosti, prometno zagušenje, troškovi održavanja infrastrukture i rastuće cijene, budući da se taj sektor zalaže za ubrzanje napretka prema razvoju održivog turizma te želi zajamčiti da održivi turizam doprinosi europskim i međunarodnim klimatskim ciljevima zahvaljujući inicijativama usmjerenim na smanjenje emisija;
- D. budući da se turizam sastoji od složenog vrijednosnog lanca mnogih dionika koji su izravno povezani s aktivnostima putničkog prometa;
- E. budući da je pandemija bolesti COVID-19 od svih velikih gospodarskih sektora najteže pogodila prometni, kulturni i turistički sektor, pri čemu je velika nezaposlenost posebno pogodila sezonske radnike i one u nepovoljnom položaju;
- F. budući da je zdravstvena kriza posebno negativno utjecala na kulturne lokalitete i prostore, festivale i muzeje, a 40 % turista svoje odredište odabire na temelju kulturne ponude;
- G. budući da je Komisija donošenjem komunikacije naslovljene „Turizam i promet od 2020. nadalje” (COM(2020)0550) i Paketa o turizmu i prometu 13. svibnja 2020. poduzela prvi potreban korak kako bi podržala oporavak našeg dragocjenog prometnog i turističkog sektora od pandemije bolesti COVID-19;
- H. budući da je prošlo deset godina otkako je Komisija u lipnju 2010. objavila komunikaciju naslovljenu „Europa, svjetsko turističko odredište br. 1 – novi politički okvir za turizam u Europi” (COM(2010)0352), u kojoj je iznesena strategija i akcijski plan za turizam EU-a;
- I. budući da je od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona 2009. EU nadležan za pružanje potpore usmjerene na koordinaciju i dopunjavanje djelovanja država članica u tom

području¹;

Europski planovi oporavka turizma i prometa nakon pandemije bolesti COVID-19

1. smatra da su za jamčenje opstanka i konkurentnosti prometnog i turističkog sektora potrebne brza kratkoročna i dugoročna potpora, dok je provedba mjera kojima će se turisti potaknuti da ponovno putuju u Europu i unutar nje nužna za smanjenje dodatnih gubitaka u tom sektoru i za njegovu dugoročnu održivost; naglašava da trenutna kriza predstavlja i jedinstvenu priliku da se turizam u EU-u modernizira i da postane održiviji i pristupačniji osobama s invaliditetom te da ga se počne promatrati kao industrijski ekosustav s ciljevima ulaganja, ljudskim kapitalom, potrebama za tehnološkim inovacijama i pokazateljima uspješnosti, kao i važan sektor koji bi mogao doprinijeti postizanju ciljeva klimatske neutralnosti do 2050.;
2. ističe da je u trenutačnoj krizi, kada se mnoga prijevozna poduzeća bore za preživljavanje, iznimno važno dalje ulagati u stratešku prometnu infrastrukturu na razini EU-a; nadalje naglašava da bi planovi oporavka prometa, zajedno s potporom usmjerenom na očuvanje postojećih prometnih sektora, trebali biti usmjereni na inovativne mogućnosti rasta;
3. pozdravlja komunikaciju naslovljenu „Postupan i koordiniran pristup ponovnoj uspostavi slobode kretanja i ukidanju kontrola na unutarnjim granicama – COVID-19”, koju je Komisija usvojila u okviru paketa, kao i prijedlog postupnog i koordiniranog pristupa usmjerenog na ponovnu uspostavu neograničenog slobodnog kretanja osoba; traži da se na razini EU-a uspostavi mehanizam za utvrđivanje dovoljno niske stope prijenosa te da se osigura ujednačena primjena te stope diljem EU-a; poziva Komisiju da podupre „ponovno pokretanje turizma” preporukom da se naglasak stavi na „održivi turizam”, kao i da vjerodostojno certificirana poduzeća i destinacije postanu predvodnici u ekološki prihvatljivim, društveno odgovornim i ekonomski održivim putovanjima i turizmu; pozdravlja inicijativu Komisije čiji je cilj osigurati stalan protok robe, osobito hrane i medicinske opreme, u cijelom EU-u te sve inicijative čiji je cilj osigurati potpuno funkcioniranje unutarnjeg tržišta EU-a bez neopravdanih provjera i kašnjenja;
4. ponovno ističe važnost načela nediskriminacije u postupnom ukidanju nacionalnih i prekograničnih ograničenja, kao i uzajamnog priznavanja dogovorenih mjera na razini EU-a, te naglašava da je važno izbjeći bilateralne sporazume između pojedinačnih država članica (tzv. turistički koridori), koji bi dodatno utjecali na gospodarstva država članica koje su najteže pogođene zdravstvenom krizom, osobito u sektoru turizma; zabrinut je zbog činjenice da je nekoliko država članica nedavno uvelo jednostrane mjere koje ne samo da bi mogle ugroziti funkcioniranje jedinstvenog tržišta i imati negativan učinak na živote milijuna građana EU-a, već bi mogle zadati dodatni udarac turizmu i povjerenju; stoga snažno potiče Komisiju da spriječi provedbu svih vrsta diskriminirajućih i neepidemioloških mjera država članica, kojima se dovodi u pitanje integritet schengenskog područja i koči brz oporavak europskog sektora putovanja i

¹ Članak 195. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

turizma;

5. ističe da treba podupirati i promicati turistička područja u EU-u, među ostalim kroz privlačne ponude za posjetitelje, pod uvjetom da epidemiološki te društveni i zdravstveni uvjeti u dotičnom području to dopuštaju; smatra da je ključno da i poduzeća i njihovi klijenti u potpunosti poštuju i provode sve zdravstvene, higijenske i sanitarne mjere, kao što je ograničavanje socijalnih kontakata, kako bi se zajamčili sigurni uvjeti za posjetitelje; poziva na uspostavu jedinstvenih kriterija procjene u cijeloj Uniji kako bi se istaknula sigurna područja za receptivni i emitivni turizam; slaže se s tim da treba uvesti i održavati najviše razine sigurnosti i zaštite, za što bi se mogle upotrijebiti interoperabilne digitalne tehnologije (npr. namjenske informacijske internetske stranice Komisije ili korištenje digitalnoinovacijskih centara) radi pružanja pomoći putničkoj i turističkoj industriji i samim turistima, poštujući pritom prava privatnosti i zaštite podataka pojedinaca; naglašava da bi trebalo razviti sustav ranog upozoravanja za učinkovito upozoravanje turista na potencijalne zdravstvene prijetnje na njihovu odredištu, kako bi se protokoli o karanteni i evakuaciji odmah mogli primijeniti i biti učinkoviti;
6. prepoznaje važnost međunarodnih putnika za naš turistički sektor; stoga poziva Komisiju i države članice da ocijene mogu li se na vanjskim granicama Unije ukinuti ograničenja za nenužna putovanja, a da se pritom ne ugroze javno zdravlje i sigurnost, te da vode računa o epidemiološkoj situaciji u svakoj trećoj zemlji i rade na uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera protiv bolesti COVID-19, posebno u zračnom prometu, poštujući standarde Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO) i Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) iz smjernica Protokola o zdravstvenoj sigurnosti zračnog prometa u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 za sigurno ponovno pokretanje zračnog prometa u Europi te snažno poziva na njihovu brzu provedbu;
7. ističe važnost prekograničnih i sezonskih radnika za pružanje usluga u turističkom sektoru kao ključne sastavnice rada na gospodarskom oporavku i poziva na donošenje mjera za poticanje njihove mobilnosti i zaštitu njihovih prava, što obuhvaća i bolju provedbu postojećeg zakonodavstva;
8. pozdravlja komunikaciju Komisije naslovljenu „COVID-19: Smjernice za postupno ponovno uspostavljanje usluga prijevoza i povezanosti”, kao i smjernice koje se temelje na okviru načela i zajedničkom paketu instrumenata koji će pomoći u ponovnom pokretanju svih vrsta usluga prijevoza diljem EU-a poduzimanjem koordiniranih, nediskriminirajućih i razmjernih mjera;
9. poziva Komisiju i države članice da se dogovore o privremenim, razmjernim i nediskriminirajućim mjerama u skladu sa znanstvenim dokazima kako bi se olakšao siguran tranzit i kretanje iz jedne zemlje u drugu, koje će se temeljiti na pouzdanim procjenama rizika te biti usklađene s međunarodnim standardima koje su definirala tijela kao što su Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) ili Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC); ističe važnost uzajamnog priznavanja mjera dogovorenih u okviru EU-a za ponovnu uspostavu putovanja u EU i inozemstvo;

naglašava da provedba mjera za suzbijanje širenja pandemije, kao i njihovo ublažavanje, ni u jednom trenutku ne smije dovesti do smanjenja visokih sigurnosnih standarda EU-a u prometu;

10. ističe da je probir učinkovito sredstvo za smanjenje širenja virusa i izgradnju povjerenja kada ograničavanje socijalnih kontakata nije moguće, pod uvjetom da su dostupne brze, pouzdane i cjenovno pristupačne metode probira; poziva Komisiju da u suradnji s ECDC-om i državama članicama redovito ocjenjuje postoje li testovi koji ispunjavaju te uvjete te da, kada ti testovi budu dostupni, provodi koordinirani postupak nabave kako bi se osigurali najbolji mogući uvjeti i cijena; apelira na Komisiju i države članice da se koriste svim dostupnim sredstvima financiranja kako bi se građanima zajamčilo besplatno testiranje;
11. naglašava da bi trebalo ukinuti ograničenja putovanja i granične kontrole za regije, područja i države u kojima se epidemiološka situacija poboljšava i u dovoljnoj je mjeri stabilna, nakon što se utvrde zajednički kriteriji za procjenu te situacije; naglašava da je poboljšanje epidemiološke situacije ključno za ponovnu uspostavu sigurnog putovanja i prijevoza te nastavak pružanja usluga u turizmu; nadalje, poziva Komisiju da u koordinaciji s državama članicama istraži izvedivost i dodanu vrijednost mjera zdravstvenog pregleda kao što su dijagnostički testovi (npr. serološki testovi ili brisevi) i mjerenje temperature putnicima koji putuju iz prometnih čvorišta; poziva da se za različite načine prijevoza uspostave standardi i detaljni protokoli za zajedničke higijenske mjere; smatra da bi svi prijevoznici trebali na usklađen način primjenjivati jedinstvene mjere kako bi se osigurala predvidljivost i jasnoća; smatra da bi tehnički operativni protokoli trebali biti preduvjet za sigurno putovanje;
12. pozdravlja komunikaciju Komisije naslovljenu „COVID-19: Smjernice EU-a za postupni nastavak pružanja usluga u turizmu i za zdravstvene protokole u ugostiteljskim objektima – COVID-19” i snažno potiče države članice da podijele te upute s nadležnim tijelima na regionalnoj i lokalnoj razini; u tom pogledu poziva Komisiju i države članice da financijski podrže sektor putovanja i turizma u provedbi tih mjera, u potpunoj suradnji s turističkom i putničkom industrijom i u skladu s ambicijama europskog zelenog plana i digitalizacijom;
13. poziva Komisiju da u suradnji s javnim tijelima država članica, dionicima u turizmu i međunarodnim organizacijama uvede pečat EU-a za certificiranje sigurnosti i jasne i učinkovite zdravstvene protokole kojima se jamči da turistički i putnički objekti i operateri u EU-u ispunjavaju najviše higijenske i sigurnosne standarde, u cilju poticanja provedbe posebnih mjera na temelju smjernica EU-a, jačanja povjerenja i sigurnosti za putnike koji posjećuju države članice i oporavka sektora;
14. poziva Komisiju da, uz primjenu visoke razine zaštite potrošača, predloži zajednička pravila na razini EU-a o uvjetima u pogledu vaučera koji se izdaju u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, koji uvijek ovise o tome hoće li ih potrošači dobrovoljno prihvatiti i koji neće utjecati na obvezu poduzeća da putnicima nadoknade troškove u roku predviđenom pravom EU-a, kako bi vaučeri postali fleksibilniji, a time i zanimljiviji i održiviji i kako bi se spriječilo da još jedan slučaj neujednačene provedbe

dovede do različitog postupanja prema potrošačima i narušavanja tržišnog natjecanja na prometnom i turističkom tržištu; nadalje, potiče Komisiju da upotrijebi sva raspoloživa sredstva kako bi osigurala pravilnu provedbu i ujednačenu primjenu prava EU-a te da promiče primjenu usklađenih pravila o dobrovoljnim vaučerima;

15. poziva Komisiju da, na temelju iskustva krize zbog pandemije bolesti COVID-19 i sličnih sustava država članica, istraži mogućnost uvođenja europskog sustava jamstva putovanja za osiguranje financijske likvidnosti poduzeća kako bi se putnicima zajamčili povrat novca i troškovi repatrijacije, kao i pravedna naknada za sve štete nastale u slučaju stečaja; štoviše smatra da bi turiste trebalo poticati na sklapanje putnog osiguranja;
16. poziva Komisiju da pokrene posebnu komunikacijsku kampanju EU-a o putovanju i turizmu, koja bi se vodila i preko informacijske aplikacije na razini Unije, u cilju promicanja putovanja unutar EU-a, vraćanja povjerenja građana u putovanje i turizam tijekom pandemije izazvane koronavirusom, obrazovanja turista o postojećim zdravstvenim i sigurnosnim mjerama te izgradnje održivih i koherentnih vrijednosti kroz „turistički brend EU-a”; poziva na to da pojam „sigurne i pametne destinacije” bude središnji pojam u izgradnji održivog, odgovornog i pristupačnog turizma;
17. traži da se na razini EU-a uvede mehanizam za utvrđivanje praga, temeljenog na znanstvenim dokazima i pouzdanim i ujednačenim podacima, za sigurnost i zaštitu kad je riječ o ukidanju ili uvođenju ograničenja putovanja te da se odredi odgovarajuća razina praćenja i pripremi akcijski plan za slučaj negativnog razvoja epidemiološke situacije; u tom pogledu naglašava da je potreban konkretniji i detaljniji akcijski plan za praćenje i evaluaciju predložene strategije postupnog izlaska iz krize prouzročene bolešću COVID-19;
18. poziva Komisiju, javna tijela država članica i dionike na suradnju kako bi se što prije utvrdile jasne smjernice i zajednički planovi pripravnosti za mogući drugi val pandemije, koji bi obuhvaćali prevenciju infekcija i mjere kontrole u sektoru putovanja i turizma, s obzirom da bi produljene mjere zabrane kretanja prema procjenama mogle ove godine dovesti do pada BDP-a od 16 %;
19. pozdravlja program SURE koji državama članicama pomaže da pokriju troškove nacionalnih programa skraćenog radnog vremena i sličnih mjera i koji poduzećima omogućuje da očuvaju radna mjesta u turističkom sektoru; nadalje ističe važnost ulaganja u prekvalifikaciju, osposobljavanje u području digitalnih vještina i inicijative za potporu zapošljavanju, čime će se spriječiti trajni gubitak radnih mjesta i socijalna nejednakost nastala zbog pandemije;

Veća solidarnost i koordinacija u turističkom sektoru EU-a

20. ističe važnost pomaka prema istinskoj europskoj turističkoj politici koja će znatno doprinijeti jačanju konkurentnosti Unije, promicanju suradnje među državama članicama i regijama i stvaranju mogućnosti za daljnja ulaganja i inovacije u tom sektoru; podsjeća da je važno izbjeći prekomjernu regulaciju turističkih usluga unutar jedinstvenog tržišta u cilju uklanjanja i sprečavanja regulatornih proturječnosti i

preklapanja, osiguravanjem bolje koordinacije politika i zakonodavstva koji se odnose na turistički sektor;

21. pozdravlja prijedlog Komisije da se organizira europski sastanak na vrhu o turizmu na kojem će sudjelovati institucije EU-a, turistički sektor, regije, gradovi i dionici kako bi se razmotrila budućnost europskog turizma, te podržava razvoj plana za 2050. ususret održivom, inovativnom i otpornom europskom turističkom ekosustavu („Europski program za turizam 2050.”); stoga poziva Komisiju da na temelju ishoda tog dijaloga donese novu strategiju i akcijski plan za turizam u EU-u 2021. kako bi se zadržao položaj Europe kao vodeće destinacije zahvaljujući „turističkom brendu EU-a”; naglašava da ta dugoročna strategija mora uključivati plan za digitalizaciju sektora i programe za ponovno oživljavanje turističkih područja; naglašava da se tom strategijom mora podupirati zelena tranzicija sektora prilagodbom postupaka te obnovom infrastrukture i objekata; naglašava da bi Komisija trebala pomno pratiti njezinu pravilnu provedbu;
22. pozdravlja inicijativu Komisije kojom se predviđa fleksibilnost u okviru pravila o državnim potporama; međutim, inzistira na potrebi za izvedivim projektima i tržišnom natjecanju te socijalnim i ekološkim standardima, kao i za jasnim i sektorski prilagođenim smjernicama u prometnom i turističkom sektoru kako bi se omogućila učinkovita koordinacija među svim državama članicama te kako bi se zajamčilo da se nacionalni sustavi naknada koriste na pravedan, pravovremen i ujednačen način, na ograničeno vrijeme, s ciljem otklanjanja gubitaka prouzročenih pandemijom bolesti COVID-19 i bez neopravdanog narušavanja tržišnog natjecanja;
23. naglašava važnost pojačane suradnje između europskih, nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela i svih relevantnih dionika u cilju rješavanja međusektorskih pitanja povezanih s turizmom; u tom pogledu poziva Komisiju da uspostavi strategiju za turizam EU-a koja će obuhvaćati konkretniji i detaljniji akcijski plan s kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim ciljevima, uključujući ciljeve UN-a za održivi razvoj, i sadržavati prijedlog da države članice utvrde jasne strateške ciljeve usmjerene na rezultate; insistira na tome da se u suradnji s Parlamentom i državama članicama donese odgovarajuća strategija za održivi turizam, koja uključuje mjere koje trebaju primjenjivati i poštovati sve države članice, turistički sektor i turisti;
24. ističe da prijedlog plana EU-a za oporavak koji je Komisija predstavila 27. svibnja 2020., koji uključuje pojačani dugoročni proračun EU-a (VFO za razdoblje 2021. – 2027.) i novi instrument za oporavak u iznosu od 750 milijardi EUR koji bi trebao biti uvjetovan uvođenjem strukturnih reformi i poštovanjem ekoloških i socijalnih standarda, služi kao dobar temelj za daljnje pregovore; pozdravlja činjenicu da je turizam prepoznat kao jedna od gospodarskih aktivnosti koje su najteže pogođene krizom bolesti COVID-19; napominje da se u novom instrumentu za oporavak pod nazivom „Nova generacija EU-a” navodi da bi pad prometa u turizmu u drugom tromjesečju 2020. mogao biti veći od 70 %, dok osnovne potrebe za ulaganjima u turizam zauzimaju prvo mjesto među različitim ekonomskim sustavima, s iznosom od 161 milijarde EUR; poziva Komisiju da u paketu za oporavak osigura važno mjesto za sektor turizma te da objavi smjernice za brz pristup financiranju oslobođenom

nerazmjernog administrativnog opterećenja, kako u tekućim tako i u budućim programima; u tom kontekstu ističe važnost ulaganja u taj sektor kroz instrument za oporavak i otpornost koji će omogućiti razvoj strategije za održiv, fleksibilan i konkurentan turizam diljem EU-a; smatra da plan oporavka EU-a mora uključivati mogućnost za pružanje dodatne financijske potpore sektoru turizma na temelju udjela sektora putovanja i turizma u BDP-u države članice;

25. izražava žaljenje što u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru (VFO 2021. – 2027.) ne postoji posebna proračunska linija za održivi turizam te žali što trenutačno ne postoji konkretan i ciljani kratkoročni financijski instrument, koji bi pomogao oporavak turističkog sektora; naglašava da bi trebalo razmotriti primjenu posebnog tretmana i posebnih mjera za najudaljenije i otočne regije;
26. poziva Komisiju i države članice da hitno podrže poduzeća i radnike, uključujući samozaposlene radnike, u prometnom, kulturnom i turističkom sektoru, posebno MSP-ove te makropoduzeća i obiteljska poduzeća, u pogledu upravljanja likvidnošću te da im pomognu da zadrže radna mjesta i smanje nepotrebno administrativno opterećenje; nadalje, poziva na stvaranje europskog okvira za radnike u cijelom vrijednosnom lancu turističke industrije, u bliskom dijalogu sa socijalnim partnerima i obuhvaćajući sve vrste radnika;
27. poziva na revidiranu europsku strategiju za MSP-ove kojom bi se uzeo u obzir učinak bolesti COVID-19 na MSP-ove i predložile konkretne inicijative za oporavak kako bi im se pomoglo smanjenjem birokracije, smanjenjem troškova pristupa financiranju i poticanjem ulaganja u strateške vrijednosne lance, u skladu s europskom industrijskom politikom koja se temelji na ekosustavima, zelenom planu i digitalnoj tranziciji; podsjeća da je potrebno provesti nužne prilagodbe kako bi se ispoštovale nove zdravstvene i sigurnosne mjere te osigurati znatna ulaganja kako bi se zajamčila sigurnost potrošača, poštovanje ograničavanja socijalnih kontakata te druge relevantne mjere opreza; naglašava važnost uspostave mreža i klastera diljem EU-a koji bi mogli dovesti do usklađivanja najboljih praksi, strategija i sinergija unutar sektora MSP-ova;
28. ističe da se tisuće poduzeća, posebno MSP-ova, bori za opstanak, a mnoga od njih suočena su s insolventnošću; poziva Komisiju i države članice da prate razvoj događaja i procijene mogućnost pojačane hitne potpore, u odnosu na već najavljene instrumente, poduzimanjem odgovarajućih mjera kako bi se izbjegao stečaj poduzeća;

Prema turističkom sektoru EU-a otpornom na promjene u budućnosti

29. naglašava da je turistički sektor u velikoj mjeri ovisan o prometnom sektoru te da bi stoga poboljšanje dostupnosti, održivosti i povezivosti svih načina prijevoza, uz održavanje najviše razine sigurnosti u svim prometnim sektorima (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putevima), imalo znatan utjecaj na unapređenje turističkog sektora EU-a; u tom pogledu naglašava da bi Komisija, s obzirom na to da je 2021. godina Europska godina željeznice i da postoji potreba za smanjenjem emisija iz prometa, trebala promicati sve održive alternativne načine putovanja;

30. ističe potrebu za poticanjem održivih načina putovanja kao što je pružanje veće potpore turističkoj biciklističkoj infrastrukturi i noćnim vlakovima; naglašava potencijalne ekonomske i ekološke koristi koje održivi načini prijevoza, poput biciklizma, mogu imati za turizam, te poziva Komisiju da promiče i ulaže u biciklističku infrastrukturu kako bi potaknula takvu vrstu turizma;
31. ističe da sve države članice trebaju imati mrežu razvijene, moderne, sigurne i održive infrastrukture kako bi se olakšala putovanja diljem EU-a, a rubne države članice učinile pristupačnijima za turizam unutar Europe i međunarodni turizam; stoga poziva Komisiju da podupre ponovno uspostavljanje prekograničnih veza koje nedostaju, da provodi provjere kvalitete postojeće infrastrukturne mreže te da predloži hitne dodatne mjere za najmanje napredna i udaljena područja u kojima su mreže često najslabije razvijene i kojima je potrebno posvetiti posebnu pozornost; napominje da pogranične regije u EU-u čine 40 % teritorija Unije i trećinu njezina stanovništva; poziva Komisiju da se pobrine za to da države članice imaju odgovarajuće planove za dovršenje cjelokupne osnovne mreže TEN-T do 2030. i sveobuhvatne mreže TEN-T do 2050., te da naznače raspored i raspoloživost proračunskih sredstava, s posebnim naglaskom na prekograničnim dionicama, posebno u državama članicama koje ne napreduju u tim područjima; ističe da to uključuje prijeko potreban projekt jedinstvenog europskog neba, koji bi, iako se na njemu već dugi niz godina na razini EU-a ništa ne radi, europskom zrakoplovstvu odmah donio sigurnost, učinkovitost i održivost;
32. poziva Komisiju da istraži izvedivost i potencijalne koristi mehanizma za upravljanje krizom (CMM) za turistički sektor EU-a kako bi se ne samo na odgovarajući način i brzo odgovorilo na aktualnu pandemiju bolesti COVID-19, već i kako bi se pripremilo na izazove slične prirode i razmjera u budućnosti; naglašava da je važno uključiti rješenja za financiranje kratkoročnih financijskih manjkova te osigurati srednjoročne i dugoročne okvire i strategije; poziva Komisiju da izda smjernice utemeljene na najboljoj praksi u turističkom sektoru u slučaju kriza velikih razmjera kao što je aktualna pandemija te da olakša razvoj i koordinaciju odgovarajućih internetskih platformi na kojima dionici mogu razmjenjivati najbolje prakse i informacije;
33. poziva Komisiju da predloži novi europski program uključivog turizma po uzoru na inicijativu Calypso, koji bi ranjivim društvenim skupinama omogućio korištenje nacionalnih turističkih vaučera u povezanim objektima u drugim državama članicama koje svojim građanima također nude program socijalnog turizma; napominje da se takvi programi u mnogim državama članicama provode s vrlo dobrim rezultatima i smatra da bi bilo vrlo pozitivno da ti programi postanu interoperabilni na razini EU-a;
34. ističe važnost zajedničkog pristupa EU-a zaštiti konkurentnosti sektora kroz poboljšanje njegove komunikacijske strategije prema građanima; nadalje, naglašava koordinacijsku ulogu EU-a u turističkom sektoru, koju bi trebalo poboljšati uvođenjem mjera EU-a s dodanom vrijednošću i daljnjim olakšavanjem razmjene najboljih praksi među državama članicama; poziva na smanjenje neopravdanog administrativnog i fiskalnog opterećenja, podupiranje osnivanja poduzeća i promicanje prekogranične prodaje i pružanja usluga;

35. ističe važnost međunarodne suradnje u sektoru putovanja i turizma te potiče institucije EU-a da nastave poticati dijalog i suradnju sa Svjetskom turističkom organizacijom UN-a (UNWTO);
36. smatra da bi se pojavom novih tehnologija i daljnjom digitalizacijom znatno povećala privlačnost sektora putovanja i turizma, a da bi platforme prilagođene korisnicima i novi poslovni modeli poboljšali rast, konkurentnost i blagostanje tog sektora; stoga smatra da su redovito osposobljavanje i prekvalifikacija postojeće radne snage u tom sektoru od iznimne važnosti, s posebnim naglaskom na digitalnim vještinama i inovativnim tehnologijama;
37. poziva Komisiju da ocijeni mogućnost uspostave internetskog postupka podnošenja zahtjeva za vizu kao načina privlačenja većeg broja međunarodnih turista u Europu, pri čemu treba održati strogu zaštitu europskih granica; napominje da je izbijanje bolesti COVID-19 ukazalo na potrebu za prihvaćanjem inovacija i promjenom načina pružanja usluga, među ostalim onih koje omogućavaju bolje međuljudske kontakte; stoga poziva Komisiju da ispita mogućnosti jeftinog, vremenski učinkovitog postupka dobivanja e-viza na daljinu za europske turističke destinacije za državljane trećih zemalja koji putuju u dobroj vjeri i trebaju vizu, i čiji bi se biometrijski podaci ionako prikupili kad sustav ulaska/izlaska postane potpuno operativan;
38. ističe važnost promicanja održivog turizma, koji doprinosi otvaranju radnih mjesta, zaštiti i obnovi prirodnih ekosustava i bioraznolikosti te rastu i konkurentnosti, oslanjajući se na nove poslovne modele; poziva Komisiju da dionicima u turizmu, posebno malim pružateljima ugostiteljskih usluga u svim segmentima tržišta, kojima treba posvetiti posebnu pozornost i dati podršku, olakša pristup financijskim sredstvima EU-a; ističe da bi se tim sredstvima trebao podupirati prijelaz na održivije, inovativnije, otpornije i visokokvalitetne turističke proizvode i usluge te dodatno doprinijeti održivosti, izvansezonskim putovanjima i geografskoj raspoređenosti turističkih tokova; smatra da je potrebno pružiti potporu i omogućiti koordinaciju na razini Unije kako bi se poboljšalo upravljanje turizmom na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, između ostalog uvođenjem certifikata o održivosti turizma; ističe važnost promicanja prelaska s prekomjernog turizma na druge oblike kulturnog i održivog turizma koji poštuju naš okoliš i našu kulturnu baštinu;
39. ističe važnost turizma za određene zemlje i zemljopisna područja EU-a, u kojima su usluge povezane s turizmom često važan čimbenik u osiguravanju radnih mjesta i predstavljaju jedan od glavnih izvora prihoda lokalnog stanovništva; poziva Komisiju da pripremi prilagođene mjere za ponovnu uspostavu slobode kretanja i prometnih veza između najudaljenijih regija i otoka te kopna EU-a; naglašava da su posebne rute za povezivanje te dodatna financijska i administrativna potpora od iznimne važnosti za te regije; naglašava da je u strategiju i inicijative EU-a za turizam važno uključiti obalni i pomorski aspekt, kao i mogućnosti financiranja te promotivne i komunikacijske alate, te ojačati funkcioniranje relevantnih tržišta uspostavom prilagođenih politika u suradnji s dionicima i vlastima u turističkim destinacijama; podsjeća na važnost podupiranja obiteljskih poduzeća koja razvijaju lokalna ili regionalna tržišta i promiču lokalni turizam, s obzirom na to da ona predstavljaju znatan udio radnih mjesta u europskom

privatnom sektoru i djeluju kao prirodni inkubatori poduzetničke kulture;

40. podsjeća da kulturni turizam čini 40 % ukupnog europskog turizma i da 68 % Europljana tvrdi da kulturna baština utječe na izbor njihova turističkog odredišta²; stoga poziva Komisiju da predloži da države članice u sljedećem planu rada za kulturu postave jasne strateške i operativne ciljeve usmjerene na rezultate te da poboljšaju trenutačni strateški okvir za kulturu; naglašava da ulaganja u kulturne lokalitete treba promatrati i tretirati kao resurs za poboljšanje konkurentnosti i rasta na lokalnoj razini, a da se pritom ne zaboravi njihova suštinska vrijednost kao dijela naše kulturne baštine koju treba zaštititi, posebno od klimatskih promjena i prekomjernog turizma; poziva Komisiju da ojača financijsku održivost kulturnih lokaliteta koji se financiraju iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) te da potiče razvoj programa financiranja koji se temelje na privatnim fondovima; nadalje poziva na povećanje proračuna za program Discover EU koji može znatno potaknuti omladinski turizam; naglašava posebne potrebe kulturnih ustanova koje tijekom ovog razdoblja oporavka primaju državnu potporu jer moraju osigurati sigurnost posjetitelja i održati svoj gospodarski model; traži od Komisije da pronade alternativne mehanizme potpore za kulturne radnike koji uvelike ovise o funkcionalnom turizmu;
41. ističe prednosti ruralnog i seoskog ekoturizma te poziva Komisiju da nastavi promicati i podupirati inicijative kojima bi se stvorili dodatni izvori prihoda za ruralna područja i mogućnosti zapošljavanja, spriječila depopulacija i povećala društvena korist; naglašava ulogu koju Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR), a posebno program LEADER, može imati u podupiranju lokalnih i ruralnih turističkih inicijativa te poziva na odgovarajuće financiranje tog programa u programskom razdoblju 2021. – 2027.; smatra da je potrebno ojačati agroturizam u ruralnim područjima kako bi se diversificirali izvori prihoda poljoprivrednika, posebno na malim poljoprivrednim gospodarstvima, i tako spriječilo napuštanje zemljišta i depopulacija te poduprlo ruralno gospodarstvo; u tom pogledu naglašava da je potrebno izdvojiti posebna sredstva za agroturizam, koji ima ključnu ulogu u diversifikaciji prihoda poljoprivrednika i u razvoju ruralnih područja;
42. ističe važnost zdravstvenog turizma, koji obuhvaća lječilišni, *wellness* i termalni turizam; poziva Komisiju da, kada je to prikladno, promiče europsku zdravstvenu prevenciju, balneologiju te održivi i planinski zdravstveni turizam; ističe potrebu za daljnjim ulaganjima u poboljšanje održive turističke infrastrukture i važnost veće vidljivosti europskih destinacija za termalni i *wellness* turizam; poziva Komisiju da predvidi dodatne mogućnosti financiranja utemeljene na znanstvenim činjenicama jer zdravstveni turizam može pomoći u smanjenju zdravstvenih troškova preventivnim mjerama i nižom potrošnjom farmaceutskih proizvoda, a usto bi pridonio poboljšanju održivosti i kvalitete rada;
43. ističe važnost pristupačnosti usluga putovanja i turizma za sve starije stanovništvo, kao i za osobe s invaliditetom i osobe s funkcionalnim ograničenjima; poziva Komisiju i

² Posebno izvješće Eurobarometra br. 466 o kulturnoj baštini, 12/2017.

države članice da aktivno potiču aktualni razvoj standarda Međunarodne organizacije za normizaciju u pogledu pristupačnih turističkih usluga te da osiguraju njihovu brzu i ispravnu provedbu nakon usvajanja, kao i da pružatelji usluga poštuju relevantne standarde pristupačnosti koji su već na snazi ili su u postupku provedbe; nadalje, poziva Komisiju da uloži napore kako bi se olakšala moguća šira provedba i priznavanje iskaznice EU-a za osobe s invaliditetom;

44. ističe važnu ulogu sporta u turizmu te podsjeća da su sportski događaji i aktivnosti važni za privlačnost europskih regija turistima; ističe mogućnosti koje proizlaze iz putovanja sportaša i gledatelja na sportske događaje, što može privući turiste u čak i najudaljenija područja; naglašava važnost europske gastronomije, gastronomskih ruta i hotelijersko-ugostiteljskog sektora za turizam i gospodarstvo u cjelini; naglašava da se ta područja stoga moraju uključiti u cjelokupnu turističku strategiju;

o

o o

45. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi predsjednici Komisije, predsjedniku Europskog vijeća i aktualnom Predsjedništvu Vijeća.